

К.е.н. Ярошенко А.С.

Державний вищий навчальний заклад

«Українська академія банківської справи

Національного банку України», Україна, м. Суми

АВТОМАТИЗАЦІЯ АУДИТУ ЗВІТУ ПРО ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ

Використання новітніх технічних засобів, програмних продуктів та комп'ютерної техніки, зазвичай, призводить не тільки до ефективної роботи служби внутрішнього аудиту, а й підвищення ефективності контролю за діяльністю підприємства в цілому.

Це стає особливо актуальних в умовах сьогодення, оскільки постійно відбувається зростання науково-технічного прогресу, розроблення та впровадження інформаційних технологій. Не виключенням є і автоматизація аудиту, через те, що вона охоплює весь комплекс складних прикладних проблем, пов'язаних із застосуванням інформаційних комп'ютерних технологій в контролі, аудиті та аналізі фінансової звітності підприємств, оцінці ефективності і надійності інформаційних систем підприємств, а також організації роботи як аудиторських фірм так і служб внутрішнього аудиту в сучасних умовах.

Впровадження автоматизованих інформаційних систем забезпечує підвищення ефективності функціонування як усіх галузей діяльності так і системи аудиту в цілому. Автоматизація аудиту передбачає використання інформаційних технологій на підготовчому етапі аудиту, етапі планування, перевірки та винесення аудиторського висновку за результатами перевірки. Так як регулювання аудиторської діяльності здійснюється у відповідності до міжнародних стандартів аудиту, то аудит за використання інформаційних технологій стає обов'язковим.

В офіційному українському виданні Міжнародних стандартів аудиту, які діють на території України, містяться положення, що стосуються інформаційних технологій. До них належать:

- 401 «Аудит в середовищі комп'ютерних інформаційних систем»;
- 1001 «Використання середовища комп'ютерних інформаційних систем - автономних комп'ютерів»;
- 1002 «Використання середовища комп'ютерних інформаційних систем - інтерактивних комп'ютерних систем (on-line)»;
- 1003 «Використання середовища комп'ютерних інформаційних систем - системи баз даних»;
- 1008 «Оцінка ризиків та системи внутрішнього контролю в комп'ютерних інформаційних системах і пов'язані з ними питання»;
- 1009 «Аудит з використанням комп'ютерів»;
- 1013 «Електронна комерція - вплив на аудит фінансових звітів».

Аудитори все частіше використовують програмні продукти загального призначення, такі як електронні таблиці, текстові редактори, іноді системи управління базами даних. Ці програми дозволяють їм організувати збереження та аналіз інформації об'єктів аудиту, виконувати деякі нескладні розрахунки, готувати звіти та висновки.

У той же час на сьогодні існують спеціалізовані програми, що орієнтовані на комплексне вирішення завдань, пов'язаних з аудиторською перевіркою на всіх її етапах. Використання підприємством такої програми забезпечує перехід на новий якісний рівень. Кожна з таких програм забезпечує методику проведення аудиту, систематизуючи виконання аудиторських процедур, автоматизацію ряду складних і трудомістких операцій, в тому числі і за рахунок аналізу даних, що містяться в інформаційних базах бухгалтерського обліку. За рахунок правильної організації роботи підвищується рівень професіоналізму та якість роботи аудиторів.

Існуюче програмне забезпечення аудиторського призначення поділяється на:

– програмне забезпечення, що належить компаніям-розробникам (EY/AWS – Ernst&Young Auditor’s Work Station; EY/BPP – Ernst&Young Business Process Profiler; Risk Web);

– програмне забезпечення масового тиражу, яке може використовуватись як аудиторським компаніями, що не мають власних розроблених програм, так і безпосередньо службами внутрішнього аудиту підприємств.

Серед спеціалізованих аудиторських програм масового тиражу можна виділити декілька програмних продуктів, які представляють собою завершені програми та використовуються на теренах України. До таких програм можна віднести - «Асистент Аудитора», «Помощник Аудитора», «Экспресс-Аудит: ПРОФ» та «IT Audit: Аудитор».

Вивчаючи процес аудиторської перевірки, можна стверджувати, що при проведенні аудиторської діяльності потрібно використовувати спеціально розроблені комп’ютерні програми, які дозволяють не лише досягати прогресу в аудиторській роботі, а й отримати якісний результат виконуваної роботи.

Що стосується управлінської ефективності від впровадження перелічених програми, то вона буде проявляти в кінцевих результатах діяльності підприємства.

Господарське життя сучасних підприємств характеризується великою чисельністю і складністю фінансових операцій. Тому як для зовнішніх аудиторів, так і для внутрішніх аудиторських служб, практично незамінними є програмні продукти, що дозволяють пришвидшувати процес перевірки та забезпечувати більш якісний аудит, за рахунок розроблених методів тестування цифрових даних (процедури по аналізу рахунків) і при виконанні аналітичних процедур. Такі методи дозволяють виявляти важливі тенденції у діяльності підприємства та виявляти відхилення і диспропорції показників.

Використання комп’ютерних програм аудиту дає можливість збільшувати обсяг аудиторської вибірки та підвищити надійність аудиторських висновків.

Виграш від застосування автоматизованих методів «IT Audit: Аудит» буде найбільшим, при чіткій координації роботи внутрішніх аудиторів та бухгалтерів.

Вибір та придбання автоматизованої інформаційної системи – це пошук оптимального співвідношення функціональності запропонованої системи та витрат на її впровадження, а також оцінка рівня надійності підприємства.

Література:

1. Іванова, Н.А. Організація і методика аудиту [Текст]: навч. посіб. / Н.А. Іванова, О.В. Ролінський. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 216 с.
2. Кулаковська, Л.П. Організація і методика аудиту [Текст]: навч. посіб. / Л.П. Кулаковська, Ю.В. Піча. - К.: Каравела, 2004. - 568 с.
3. Макаренко, А.П. Концептуальні підходи щодо організації проведення аудиту власного капіталу [Текст] / А.П. Макаренко // Все про бухгалтерський облік. – 2011. - №18. – С.81-90
4. Усач, Б.Ф. Організація і методик аудиту [Текст]: Підручник